

Paul Cliteur

Modern zelotisme

(in: "De Vrijdenker", juni 2008)

In *De Vrijdenker* van april 2008 staat onder de titel "De opium van modern bijgeloof; of hoe Cliteur mij tot vrijdenker maakte" een bijdrage van Anton van Hooff, klassiek historicus te Nijmegen, waarin hij wederom zijn bezwaren uiteenzet tegen de these van het boek van Francesco Carotta over Jezus/Caesar, maar vooral tegen diegenen die zich naar het oordeel van Van Hooff onvoldoende negatief over dat boek hebben uitgelaten. Ik zeg "wederom" omdat Van Hooff hier min of meer dezelfde tekst herhaalt die ook al heeft gestaan in de *Academische boekengids*, *Skepter*, in ingezonden brieven in kranten, zijn columns in *De Gelderlander*, e-mails aan mij en anderen (die overigens door mij en naar ik vermoed door anderen niet meer worden beantwoord). En dan vrees ik dat het ook nog is aangeboden aan andere tijdschriften en periodieken die hebben geweigerd zijn stukjes af te drukken, want Van Hooff is een echte zeloot met een missie.

Zoals Van Hooff schrijft: de geschiedenis begon in 2001¹. Hij is met zijn acties dus nu al bijna acht jaar bezig. Waar is het allemaal om te doen? Ik kreeg het boek van Carotta van de redacteur van Buitenhof, Jan van Friesland. Ik heb daar toen één hyperbolische column aan gewijd. De these van Carotta is dat het evangelie van Jezus Christus in feite gebaseerd is op verbasterde verhalen die de ronde deden over Julius Caesar na zijn dood. In die column heb ik toen gezegd dat dit onze hele visie op de grondlegger van onze cultuur omver zou gooien. Belangrijker dan Darwin en Galilei, inderdaad. Het was zelfs nog erger dan Van Hooff stelt. Ik heb ook gesteld dat het Christen Democratisch Appèl zal worden omgeduid tot Caesaristisch Democratisch Appèl en meer van dat soort zaken. En daar heb ik ook nog een heel serieus gezicht bij getrokken.

Van Hooff heeft zich daar naar hij zelf schrijft erg kwaad over gemaakt. Hij schrijft dat ik lid ben geworden van een "sekte" die een vorm van "bijgeloof" aanhangt of "pseudowetenschap". Ik en met mij Andreas Kinneging en Thomas von der Dunk zijn "erin getrapt". We willen niet naar "redelijke argumenten

¹ Noot van Tommie Hendriks: Van Hooff vergist zich hierin. Pas eind februari 2002 werd Jan van Friesland door mij over de theorie van Francesco Carotta in kennis gesteld, waarna Van Hooff enige weken later door Van Friesland telefonisch werd benaderd. In dat telefoongesprek barstte Van Hooff onmiddellijk in lachen uit. Het begin van Van Hooffs met invectieven doorspekte zelotische ijver is te vinden in de nummers 5/6 ("Carotta is een fantast") en 8 ("...en een charlatan") van het *Historisch Nieuwsblad* van 2002. Over de receptie van Carotta's theorie in Nederland en het mallotige aandeel van Van Hooff hierin zie: <http://www.carotta.de/subseite/echo/dzh.html>.

luisteren”, we zijn “in Carotta”, “carroristen” en zo tiert van Van Hooff maar door.

Sekte? In werkelijkheid heb ik één keer een column gemaakt over de these van Carotta. Als dat sektarisme moet heten dan ben ik wel een erg slechte sektariër. Kinneging heeft voor zover mij bekend zelfs helemaal nooit iets over Carotta geschreven. Wat mij motiveerde om de column uit te spreken die ik heb uitgesproken was dat ik gefraspeerd was door de heftige commotie die de stelling van Carotta opriep. Niemand wilde daar een serieuze bespreking aan wijden. Ik vond dat zijn boek een serieuze behandeling en kritiek verdiende en dat vind ik eerlijk gezegd nog steeds.

Wat precies waar zal blijken te zijn van zijn stellingen vind ik overigens moeilijk om aan te geven. Maar ik vind ze fascinerend en verwelkom dat deskundigen daarover hun licht laten schijnen. Is Van Hooff hier de gedroomde deskundige? Tja, hoe zal ik dat eens netjes zeggen? Lees Van Hooffs stukje: “er is genoeg bewijs buiten het Nieuwe Testament voor de historiciteit van Jezus”. Daarover heeft dus Albert Schweitzer een heel boek geschreven, vol met elkaar tegensprekende visies. Een hedendaags wetenschapper als G.A. Wells ontkent de historiciteit van Jezus. Uit zijn stukje blijkt ook dat Van Hooff niet eens op de hoogte is van de discussie in de wetenschappelijke wereld over interpolaties, enzovoorts, enzovoorts. Wie het eindeloos opnieuw ingestuurde stuk dat Van Hooff aan allerlei redacties probeert te slijten rustig doorleest, zal constateren dat het voor het grootste deel ook helemaal niet gaat over dat boek van Carotta. Het is ook geen bespreking van verschillende theorieën over de historiciteit van Jezus. Het is een serie schimpscheuten en intimidaties aan het adres van diegenen die zich bereid hebben verklaard tot een poging om met een open instelling dat boek eens te gaan doorlezen.

Zo wordt sinds de documentaire van Van Friesland is uitgebracht ook de classicus Gerard Janssen gestalkt door Van Hooff. En dat alleen maar omdat hij het boek besproken heeft met zijn leerlingen aan een Gymnasium in Leeuwarden. De classicus geeft echter in de krant aan geen behoefte te hebben aan discussie met Van Hooff vanwege diens “smalende toon”.

Ook ik ga over deze kwestie geen “jarenlange correspondentie” opzetten met Van Hooff die kennelijk een beetje teveel tijd heeft. (Ik verwijs naar het feit dat hij in zijn stukje aangeeft een “jarenlange correspondentie” te hebben gevoerd met een mevrouw die hij als “gereformeerde christin” aanduidt en waarvan hij zegt dat het een “debat tussen doofstommen” was). De reden daarvan is niet alleen dat het mij – kennelijk in tegenstelling tot Van Hooff – aan vrije tijd ontbreekt, maar ook omdat ik geen polemiëk wil op het niveau zoals hij zich dat voorstelt. De methode-Van Hooff is de volgende. Hij meldt zich via de e-mail

en gaat dan in een publiek stuk vrijelijk parafaseren wat jij daar geantwoord zou hebben. Ook beweert hij slinks dat ik in *Metro* in 2007 uitspraken over Carotta zou hebben herhaald, terwijl hij weet dat het om nog steeds citaten uit die Buitenhof column gaat van ongeveer vijf jaar geleden.

Ik heb wel eens eerder de stomiteit begaan via de e-mail te gaan antwoorden aan mensen die dan later in de krant beweren dat jij dit of dat aan hen persoonlijk zou hebben toevertrouwd. Als je daarover reclameert bij zo'n krant of een ander periodiek dan meldt de redacteur je ruimhartig dat hij je graag "weerwoord" geeft. En zo wordt zijn suffige periodiek wat opgestuwd in de vaart der volkeren. Ik heb daaruit geleerd dat je alleen maar e-mailverkeer moet onderhouden met mensen waarvan je reden hebt om te vermoeden dat zij betrouwbaar zijn.

Dat brengt ons weer bij vriend Van Hooff. Na jarenlang helemaal niets te hebben geantwoord op de pogingen van Van Hooff bij mij digitaal binnen te sluipen heb ik als reactie op zijn laatste mailtje een fatale fout begaan. Toen ik in de krant las dat de documentaire van Van Friesland over Carotta zou worden gepresenteerd dacht ik: "Oef, dat wordt weer mail van de zeloet Van Hooff". En ja hoor, daar was hij weer via de mail. Of ik nog steeds "in Carotta" was, mijn dwalingen nu eens ging toegeven? enz. Ik dacht aan de zaak een wat lichte en ludieke wending te geven door met één zinnetje te antwoorden: "Ik dacht al, waar blijft de digitale stalker Van Hooff?". En sindsdien heet het in de stukjes van Van Hooff in *De Gelderlander* en de *Academische boekengids* dat ik hem aan het "uitschelden" ben. Stom, stom, stom! Ik kon mij wel voor het hoofd slaan. Maar ik heb mijn lesje geleerd. Dit is na meer dan vijf jaar een piepkleine reactie, maar het is eigenlijk meer publieksvoorlichting dan een antwoord aan Van Hooff. De redactie van *De Vrijdenker* kan zich de komende maanden verzekerd weten van voldoende kopij. Nu Van Hooffs debat met de "gereformeerde christin" kennelijk is beëindigd, heeft onze Anton tijd voor een nieuw "debat tussen doofstommen". En dit keer heeft onze "stalker voor de rede" zichzelf beloofd dat het tijd is voor het uitwisselen van schimpscheuten met Cliteur. Ik vrees dat ik hem moet teleurstellen. Ik moet alleen nog even uitzoeken hoe ik "block sender" in mijn mail kan instellen.

Paul Cliteur

Carotta slotakkoord

(in: "De Vrijdenker", Jrg. 39 november 2008 Nr. 9)

Mijn meest fanatieke stalker is de Nijmeegse classicus Anton van Hooff. Van Hooff belt uitgevers, dreigt te folderen bij scholen en achtervolgt iedereen die met een open houding het boek van de door hem zo gehate Carotta wil lezen tot aan de poorten van de hel met smaadschriften en intimidaties.

Je e-mail wordt gebombardeerd, totdat je de knop "block sender" hebt gevonden. Van Hooff gaat ook naar bed en staat weer op met een column die Paul Cliteur in Buitenhof heeft uitgesproken van – ik zeg nog eens – zes jaar geleden. Van Hooff heeft geen enkel onderzoek gedaan naar Caesars dood of naar de verschillende theorieën over het historische onderzoek naar Jezus. Hij is maar in één ding geïnteresseerd en dat is diffamatie.

Het wereldbeeld van Van Hooff valt uiteen in twee categorieën. Men is óf Carotta-discipel óf men is er heilig van overtuigd dat de man een bedrieglijke charlatan is die moet worden "ontmaskerd", waarbij alle middelen geoorloofd zijn.

Van Hooff wil ons doen geloven dat hij "nog éénmaal" op de zaak Carotta terug zal komen. Wie zou dat geloven?

Het nieuwste leugentje, dat Van Hooff inmiddels aan zijn indrukwekkende lijst heeft toegevoegd, is dat hij bij mij zou hebben gelezen dat mijn column over Carotta slechts een "grap" zou zijn.

Nee, nee. Ik vind het een theorie die serieuze aandacht verdient vanuit deskundige kring. Wat ik verder heb gezegd is dat een column elementen van overdrijving bevat die alleen een zeloot als Van Hooff kan missen.

En als ik zeg dat ik verwacht dat onze jaartelling eens bij de geboorte van Darwin zal beginnen (wat ik ook wel eens gedaan heb in een column) dan zullen alleen mensen als Van Hooff daarover in woede ontsteken.

Hetzelfde geldt over de columns van Carotta.

Ik heb gezegd dat het CDA omgedoopt zou moeten worden in Caesaristisch Democratisch Appèl. Zou ik dat werkelijk letterlijk bedoelen? En als ik zeg dat Carotta de status zou hebben van Galileo of Darwin dan moet je Anton van Hooff heten om daarover zes jaar na dato nog verontwaardigd te zijn.

Naschrift redactie: de redactie beschouwt de discussie over Carotta hiermee vooralsnog als afgedaan.